

Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği (Seri No 118)

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

SAYI : BÜMKO-KY-10-115567-113/2525 KONU : 37 ve 64 üncü Maddelerin Uygulanması

Çeşitli kurum ve kuruluşlardan Bakanlığımıza intikal eden yazılardan, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 37 ve 64 üncü maddelerinin uygulanmasında tereddüte düşüldüğü anlaşılmakta olup, kurumlar arasında uygulama birliğinin sağlanması açısından aşağıdaki açıklamaların yapılması yararlı görülmüştür.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 243 sayılı KHK. ile değişik 37 nci maddesinde, bu Kanun hükümlerine göre öğrenim durumları, hizmet sınıfları ve görev unvanları itibarıyla azami yükselebilecekleri derecelerin dördüncü kademesinden aylık almaya hak kazanan ve son altı yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlardan son sicil notu olumlu bulunanların kazanılmış hak aylıklarının kadro şartı aranmaksızın bir üst dereceye yükseltileceği hükme bağlanmış aynı kararname ile anılan Kanunun 64 üncü maddesine eklenen bir fıkra ile de Devlet Memurlarından 6 yıllık sicil notu ortalaması 90 ve daha yukarı olanların aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

91 Seri No'lu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinde, sözkonusu maddelere dayalı olarak uygulamanın, altı yıllık sicil notu ortalamasının 90 ve daha yukarı olmasını gerektirmesi ve sicil sisteminin ilk defa anılan Kanun Hükmünde Kararname ile not esasına bağlanması nedeniyle bu uygulamaya ancak altı yıl sonra bağlanabileceği belirtilmiş ve buna dayanılarak verilen görüşlerde sözkonusu KHK. nin yürürlük tarihi gözönünde bulundurulmak suretiyle anılan Kanunun 37 ve 64 üncü maddelerinin uygulamasına 1991 yılından itibaren başlanabileceği ifade edilmiştir.

Bu nedenle, aşağıda yapılan açıklamalar doğrultusunda işlem yapılması gerekmektedir.

1. 657 sayılı Kanunun 37 nci maddesine göre ilgililerin kazanılmış hak aylıklarının kadro şartı aranmaksızın öğrenim durumları hizmet sınıfları ve görev unvanları itibarıyla azami yükselebilecekleri derecenin bir üstüne yükseltilebilmesi için;

a) Azami olarak yükselebilecekleri derecenin dördüncü kademesinden aylık almaya hak kazanmış olmaları,

b) 243 sayılı KHK.nin yürürlüğe girdiği tarihi takibeden altı yıllık sicil notu ortalamalarının 90 ve daha yukarı olması (son yılın sicil notu hariç diğer yıllardan bazılarının sicil notunun olumsuz olmasına rağmen ortalama 90 veya 90'ın üstünde ise bu şart yerine getirilmiş sayılacaktır.)

c) Son altı yıla dahil edilen en son yılın sicil notunun olumlu olması şartları birlikte aranacaktır. Bu şartlardan birisinin gerçekleşmemesi halinde ilgililer hakkında 37 nci madde hükmü uygulanamayacaktır.

2. 657 sayılı Kanunun 64 üncü maddesine 243 sayılı KHK. ile eklenen fıkra uyarınca, ilgililerin derece yükselmelerinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesinden yararlanabilmeleri için 6 yıllık sicil notu ortalamalarının 90 ve daha yukarı olması

gerekmektedir. Anılan Kanunun 37 nci maddesindeki durumdan farklı olarak burada, son yılın sicil notunun olumlu olması şartı da aranmayacak, dolayısıyla son 6 yılın sicil notu ortalamasının 90 ve daha yukarı, olması yeterli sayılacaktır.

3. 657 sayılı Kanunun 243 sayılı KHK. ile değişik 37 nci maddesinin uygulaması yapılırken, anılan kararnamenin yürürlüğe girdiği 31/12/1984 tarihinden sonraki altı yılın sicil notu (1985-1990 yıllarına ait 8 yıllık sicil notu) ortalamasının 90 ve daha yukarı olması ve 1990 yılı sicillerinin de olumlu bulunması halinde öğrenim durumları, hizmet sınıfları ve görev unvanları itibariyle azami yükselebilecekleri derecelerin dördüncü kademesinden aylık almaya hak kazanan personelin kazanılmış hak aylıkları 1/1/1981 tarihi itibariyle kadro şartı aranmaksızın bir üst dereceye yükseltilecek ve yükseltildikleri derecenin aylığı ile birlikte varsa ek göstergesini de aynı şekilde alabileceklerdir. Bunların yükseltildikleri derecelerin zam ve tazminatlarından yararlanabilmeleri için ise, görev yaptıkları kurumda yükseltildikleri dereceden aynı unvanlı memur kadrosunun bulunması gerekmektedir.

ÖRNEK : 1 - Ortaokul mezunu olup, kazanılmış hak aylığı ile emekli keseneğine esas aylığı 5 inci derecenin 4 üncü kademesinde ve şef kadrosunda çalışmakta iken, 1985-1800 yıllarına ait not ortalaması 90 ve daha yukarı olması ve 1990 yılı sicilinin de olumlu bulunması halinde bu memurun kazanılmış hak aylığı ile emekli keseneğine esas aylığı 1/1/1991 tarihinden geçerli olmak üzere, 64 üncü madde uyarınca önce bir kademe ilerletilecek sonra 37 inci madde uygulanarak anılan Kanunun isi inci maddesindeki esaslara göre 4 üncü derecenin 2 nci kademesine yükseltilecektir.

ÖRNEK : 2 - Lise mezunu olup, 1/7/1990 tarihinde 3 üncü derecenin 3 üncü kademesine terfi eden ve 1895 - 1990 yılları arasındaki altı yıllık sicil notu ortalaması 90 ve daha yukarı olan ve 1990 yılı sicili de olumlu bulunan bir şube müdürünün kazanılmış hak aylığı ile emekli keseneğine esas aylığı 64 ve 37 nci maddeler uyarınca 2 nci derecenin i inci kademesine yükseltilecek ve adı geçen personel normal terfi tarihi olan i/7/1991 tarihinde 2 nci derecenin 2 nci kademesine terfi edecektir.

4. Devlet Memurlarından intibak Kanunları veya 20/2/1979 tarih ve 2182 sayılı, Kanunla öngörülen bir derecenin ilavesiyle hizmet sınıfları görev unvanları veya öğrenim durumları itibariyle Kanunda öngörülen azami yükselebilecekleri derecelerin üstünde bir dereceye yükseltilemlerin 37 nci madde hükmünden yararlandırılmaları mümkün değildir. Ancak, ilgililerin son altı yıllık sicil notu ortalaması 90 ve daha yukarı olması halinde bunlar hakkında 64 üncü madde uyarınca bir kademe ilerlemesi uygulanması buldukları derecede ilerleyebilecekleri bir kademenin bulunması halinde mümkün olabilecektir.

5. Bilindiği üzere 657 sayılı Kanunun 161 inci maddesinin (A) bendinin (b) fıkrasında; bulunduğu dereceden bir yukarı dereceye atanan memurların yeni girdiği derecenin ilk kademe göstergesi evvelce iktisap ettiği göstergeden düşük ise iktisap ettiği göstergeye eşit olan kademenin göstergesine tekabül eden aylığı alacakları ve alt derecede eşit göstergeli kademedede geçirilen sürelerin üst derecede de dikkate alınacağı hükme bağlanmış olup, 37 nci madde uygulanırken ilgililer yükseltildikleri üst derecede, buldukları, derecenin aynı kademesine değil, daha önce buldukları derecenin göstergesine eşit göstergesine rakamına yükseltileceklerdir.

ÖRNEK : Lise mezunu olup 3 üncü derecenin 5 inci kademesine (1210 göstergeli) 15/2/1990 tarihinde yükseltilen bir memur hakkında 37 nci madde uygulanırken kazanılmış hak aylığı 2 nci derecenin 5 inci kademesine yükseltilmeyecek, 161 inci maddenin (A) bendinin (b) fıkrası

uyarınca göstergesi 3 üncü derecenin 5 inci kademesine eşit olan 2 nci derecenin 1210 göstergeli 2 nci kademesine yükseltilecek ve 3 üncü derecenin 5 inci kademesinde geçirilen süre dikkate alınarak 15/2/1991 tarihinde 2 nci derecenin 3 üncü kademesine yükseltilebilecektir.

6. Bilindiği üzere, Devlet Memurları Kanununun 87 nci maddesi uyarınca derece yükselmesine ilişkin şartları taşımakla birlikte üst derecelerde boş kadro olmaması nedeniyle derece yükselmesi yapamayan memurların kazanılmış hak aylıklarının, öğrenim durumları itibariyle yükelebilecekleri dereceleri geçmemek üzere kadro derecesinin bir üst derecesine yükseltilebileceği hükmü getirilmiş bulunmaktadır. Anılan Kanunun 37 nci maddesinde kadro şartı aranmadığından 67 nci madde uyarınca kazanılmış hak aylıkları bir üst dereceye yükseltilmiş olanlar hakkında da, yukarıda söz edilen şartları taşımaları halinde 37 nci ve 64 üncü madde hükümleri uygulanabilecektir.

ÖRNEK : Lise mezunu olup, 4 üncü derece Şef kadrosunda ve kazanılmış hak aylığı 4 üncü derecenin 6 ncı kademesinde iken anılan Kanunun 67 nci maddesi uyarınca 3 üncü derecenin 3 üncü kademesine yükseltilecek bir memurun, 1985-1990 yılları arasındaki 6 yıllık sicil notu ortalamasının 90 ve daha yukarı olması, ve 1990 yılına ait sicilinin de olumlu bulunması halinde anılan Kanunun 37 ve 84 üncü maddelerine göre kazanılmış hak aylığı 2 nci derecenin 1 inci kademesine yükseltilecektir.

ÖRNEK : Lise mezunu olup 5 inci derece memur kadrosunda ve kazanılmış hak aylığı 5 inci derecenin 3 üncü kademesinde bulunan bir kişi anılan Kanunun 64 üncü maddesindeki koşullara sahip olması halinde önce 5 inci derecenin 4 üncü kademesine yükseltilecek ve bilahare 67 nci madde uygulanarak 4 üncü derecenin 1 inci kademesine getirilecektir. Söz konusu personel 4 üncü derecenin 4 üncü kademesine geldiğinde öğrenim durumu itibariyle yükelebileceği derecede bulunmadığı için anılan Kanunun 37 nci maddesinde öngörülen bir üst dereceye yükseltilmeden yararlanamayacaktır.

7. Her ne şekilde olursa olsun sözleşmeli statüde istihdam edilen personelden T.C. Emekli Sandığı ile iştirakçiliği devam eden personel de, yukarıda, yapılan açıklamalar çerçevesinde emekli keseneğine esas aylıkları bakımından anılan Kanunun 37 ve 64 üncü maddeleri hükümlerinden yararlanabileceklerdir.